

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.5.2020
COM(2020) 533 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

Østrig

**Rapport udarbejdet i medfør af artikel 126, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske
Unions funktionsmåde**

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

Østrig

Rapport udarbejdet i medfør af artikel 126, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde

1. INDLEDNING

Den 20. marts 2020 vedtog Kommissionen en meddelelse om aktivering af stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul. Klausulen som fastsat i artikel 5, stk. 1, artikel 6, stk. 3, artikel 9, stk. 1, og artikel 10, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1466/97 samt artikel 3, stk. 5, og artikel 5, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1467/97 letter samordningen af budgetpolitikken i perioder med et alvorligt økonomisk tilbageslag. I denne meddelelse forelagde Kommissionen Rådet sin vurdering af, at den aktuelle situation i lyset af det forventede alvorlige økonomiske tilbageslag som følge af covid-19-udbruddet giver anledning til at aktivere klausulen. Den 23. marts 2020 tilsluttede medlemsstaternes finansministre sig Kommissionens vurdering. Aktiveringen af den generelle undtagelsesklausul giver mulighed for midlertidigt at afvige fra tilpasningsstien i retning af den mellemfristede budgetmålsætning, forudsat at dette ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare. For så vidt angår den korrigerende del, kan Rådet på grundlag af en henstilling fra Kommissionen beslutte at vedtage en revideret finanspolitisk kurs. Den generelle undtagelsesklausul suspenderer ikke procedurerne under stabilitets- og vækstpagten. Den tillader medlemsstaterne at fravige de budgetkrav, der normalt ville gælde, og sætter Kommissionen og Rådet i stand til at træffe de nødvendige foranstaltninger til koordinering af politikken inden for rammerne af pagten.

Ifølge de data, der blev indberettet af Østrig den 31. marts 2020 og efterfølgende valideret af Eurostat¹, udgjorde Østrigs offentlige saldo 0,7 % af BNP i 2019, mens den offentlige bruttogæld udgjorde 70,4 % af BNP. Østrig forventer ifølge stabilitetsprogrammet et underskud på 8 % af BNP i 2020 og en gæld på 81,4 % af BNP².

Det forventede underskud for 2020 peger umiddelbart i retning af et uforholdsmæssigt stort underskud som defineret i stabilitets- og vækstpagten.

Kommissionen har derfor udarbejdet nærværende rapport, hvori den undersøger Østrigs overholdelse af traktatens underskudskriterie og gældskriterie. Alle relevante forhold er taget med i betragtning, og der er taget behørigt hensyn til det alvorlige økonomiske chok som følge af covid-19-pandemien.

¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10294648/2-22042020-AP-EN.pdf/6c8f0ef4-6221-1094-fef7-a07764b0369f>

² Den 30. april fremlagde de østrigske myndigheder en teknisk ajourføring af stabilitetsprogrammet for årene 2019-2021 for Kommissionen. Med denne ajourføring imødekommer myndighederne Kommissionens anmodning, jf. Kommissionens udtalelse om det opdaterede udkast til budgetplan 2020.

Tabel 1. Offentlig gæld (i % af BNP)

		2016	2017	2018	2019	2020 KOM	2021 KOM
Underskudskriteriet	Offentlig saldo	-1,5	-0,8	0,2	0,7	-6,1	-1,9
Gældskriteriet	Offentlig bruttogæld	82,9	78,3	74,0	70,4	78,8	75,8

Kilde: Eurostat, Kommissionens forårsprognose 2020

2. UNDERSKUDSKRITERIET

På grundlag af den teknisk ajourføring af stabilitetsprogrammet for 2020 forventes Østrigs offentlige underskud i 2020 at udgøre 8 % af BNP, hvilket er over og ikke tæt på traktatens referenceværdi på 3 % af BNP.

Den forventede overskridelse af traktatens referenceværdi i 2020 er exceptionel, da den er resultatet af et alvorligt økonomisk tilbageslag. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2020, som tager højde for konsekvenserne af covid-19-pandemien, forventes det reale BNP at falde med 5,5 % i 2020.

Den forventede overskridelse af traktatens referenceværdi er midlertidig baseret på Kommissionens prognose fra foråret 2020, ifølge hvilken det offentlige underskud vil falde til under 3 % af BNP i 2021. Disse prognoser er imidlertid forbundet med en usædvanlig høj grad af usikkerhed.

Det forventede underskud i 2020 er således over og ikke tæt på traktatens referenceværdi på 3 % af BNP. Den forventede overskridelse betragtes som exceptionel som defineret i stabilitets- og vækstpakten, og den betragtes på nuværende tidspunkt som værende af midlertidig karakter. Analysen antyder således, at underskudskriteriet som defineret i traktaten og forordning (EF) nr. 1467/97 umiddelbart ikke er opfyldt.

3. GÆLDSKRITERIET

Den offentlige gældskvote faldt fra 74 % i 2018 til 70,4 % i 2019. Dette fald skyldes hovedsageligt en forbedring af den primære saldo og understøttes af stock-flow-tilpasninger, der stammer fra afhændelsen af værdiforringede aktiver i "dårlige" banker, der er indeholdt i de offentlige regnskaber.

Ifølge de indberettede data overholdt Østrig gældsreduktionsmålet i 2019, idet forskellen i forhold til målet er -6,1 % af BNP.

Analysen baseret på de endelige tal for 2019 antyder således, at gældskriteriet er opfyldt.

4. RELEVANTE FORHOLD

I henhold til traktatens artikel 126, stk. 3, skal Kommissionen udarbejde en rapport, hvis en medlemsstat ikke opfylder kravene i forbindelse med et af eller begge disse kriterier. I denne rapport "tages der ligeledes hensyn til, om det offentlige underskud overstiger de offentlige investeringsudgifter, samt til alle andre relevante forhold, herunder medlemsstatens økonomiske og budgetmæssige situation på mellemlang sigt".

I artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1467/97 præciseres det, hvilke forhold der er tale om, idet det fastsættes, at der skal tages behørigt hensyn til "alle andre forhold, som efter den pågældende medlemsstats opfattelse er relevante for at kunne foretage en samlet kvalitativ vurdering af overholdelsen af underskuds- og gældskriteriet, og som medlemsstaten har forelagt Rådet og Kommissionen".

Som præciseret i artikel 2, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1467/97, for så vidt angår opfyldelsen af gældskriteriet i 2020, kan der, eftersom den offentlige gældskvote overstiger referenceværdien på 60 %, og den dobbelte betingelse ikke er opfyldt — dvs. at underskuddet fortsat er tæt på referenceværdien, og at overskridelsen af referenceværdien er midlertidig — ved vurderingen af, om Østrig overholder underskudskriteriet ikke tages hensyn til disse relevante forhold i faserne forud for, at det fastslås, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud.

I den aktuelle situation udgør covid-19-pandemien og dens økonomiske følger, som har betydelig indvirkning på budgetstillingen og skaber stor usikkerhed om fremtidsudsigterne, et vigtigt yderligere forhold, der skal tages med i betragtning med hensyn til 2020. Pandemien har desuden ført til aktiveringen af den generelle undtagelsesklausul.

4.1. Covid-19-pandemien

Covid-19-pandemien har ført til et større økonomisk chok, som har betydelig negativ indvirkning i hele Den Europæiske Union. Dens konsekvenser for BNP-væksten vil afhænge dels af pandemiens varighed, dels af de tiltag, der iværksættes af de nationale myndigheder og på europæisk og globalt plan for at inddæmme spredningen, beskytte produktionskapaciteten og understøtte den samlede efterspørgsel. Medlemsstaterne har allerede truffet eller er i færd med at træffe budgetmæssige foranstaltninger til at øge sundhedssystemernes kapacitet og yde hjælp til de personer og brancher, der er særlig hårdt ramt. Der er også truffet omfattende foranstaltninger til at understøtte likviditeten såvel som vedtaget andre garantier. Når der foreligger mere detaljerede oplysninger, skal de kompetente statistiske myndigheder undersøge, hvorvidt disse foranstaltninger har umiddelbar indvirkning på den offentlige saldo eller ej. Sammen med faldet i den økonomiske aktivitet vil disse foranstaltninger føre til væsentligt større offentlige underskud og gældsstillinger.

4.2 Den økonomiske situation på mellemlang sigt

Covid-19-pandemien påvirker i høj grad Østrigs vækstudsigter. Da Østrig er en lille åben økonomi, er landets økonomiske udvikling tæt forbundet med den økonomiske udvikling hos landets vigtigste handelspartnere. Derfor rammer foranstaltninger til inddæmning af virusset og de dertil knyttede afbrydelser i forsyningskæderne både efterspørgsels- og udbudssiden af økonomien, hvilket medfører en generel afmatning. Turismerelaterede sektorer rammes særligt hårdt på grund af de internationale rejserestriktioner. På grundlag af det relativt hurtige fald i antallet af nye infektioner var Østrig imidlertid en af de første medlemsstater til at bebude en progressiv lempelse af nedlukningsforanstaltningerne fra midten af april. Nedgangen i første halvår forventes derfor at være mindre voldsom end i andre medlemsstater i euroområdet. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2020 vil det reelle BNP falde med 5,5 % i indeværende år, hvilket er bredt funderet og navnlig påvirker den indenlandske efterspørgsel og eksporten af tjenesteydelser. Dette er en formildende

omstændighed ved vurderingen af medlemsstatens overholdelse af underskudskriteriet i 2020. Under antagelse af en gradvis normalisering forventes væksten i BNP at vende tilbage i andet halvår, efterfulgt af et solidt opsving på 5 % i 2021. De makroøkonomiske udsigter er præget af usædvanlig stor usikkerhed med hensyn til COVID-19-pandemiens varighed og dens økonomiske konsekvenser.

4.3 Budgetstillingen på mellemlang sigt

Ifølge tallene i Kommissionens prognose overholdt Danmark sin mellemfristede budgetmålsætning i 2019.

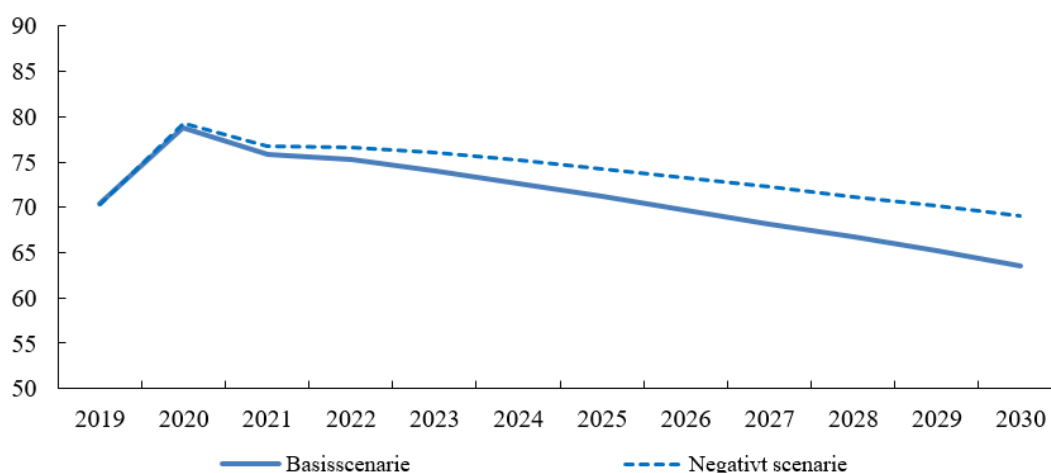
Ifølge stabilitetsprogrammet vil afbødningen af de socioøkonomiske konsekvenser af pandemien stå i centrum af krisestyringen og i vid udstrækning forme den budgetmæssige udvikling. Forbundsregeringen har lanceret en omfattende hjælpepakke på 38 mia. EUR (ca. 9,9 % af BNP). Hovedformålet med "coronahjælpepakken" er at sikre levering af sundhedsydelser, beskytte job og bevare Østrig som erhvervsområde. Pakken består af umiddelbar bistand til SMV'er, øgede offentlige udgifter til sundhedspleje og socialpolitik, likviditet til nødlidende virksomheder i form af direkte tilførsel og overførsler, midler til nedsat arbejdstid og skatteudsættelser. Desuden er den budgetmæssige virkning af yderligere foranstaltninger, som har til formål at genoplive økonomien, endnu ikke medtaget i prognoserne.

4.4 Den offentlige gæld på mellemlang sigt

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2020 ventes den offentlige gæld at stige fra 70,4 % af BNP i 2019 til 78,8 % i 2020. Gældsholdbarhedsanalysen er blevet ajourført på grundlag af denne prognose. Analysen bekræfter, at gældssituationen i Østrig til trods for risici forbliver holdbar på mellemlang sigt, også i betragtning af vigtige formildende faktorer (herunder gældsprofilen og de historisk lave rentesatser). Selv om den offentlige gæld er steget som følge af covid-19-krisen, forventes gældskvoten i basisscenariet fortsat at følge en holdbar (faldende) kurs på mellemlang sigt (figur 1)³.

³ Basisscenariet er baseret på Kommissionens forårsprognose 2020. Efter 2021 antages det, at der vil ske en gradvis tilpasning af finanspolitikken i overensstemmelse med den økonomiske og finanspolitiske samordning og rammerne for overvågning i EU. Fremskrivningerne af realvæksten i BNP er foretaget efter den såkaldte EPC/OGWG T+10-metode. Den bygger på følgende antagelser: Den faktiske (reale) vækst i BNP drives af den potentielle vækst og påvirkes af eventuelle yderligere planlagte finanspolitiske justeringer (gennem den finanspolitiske multiplikator); inflationen antages gradvist at nærme sig 2 %; og renterne fastsættes i overensstemmelse med finansmarkedernes forventninger. I det negative scenarie antages renterne at stige (med 500 basispoint) og BNP-væksten at falde (med -0,5 procentpoint) i forhold til basisscenariet (over prognosens tidshorisont).

Figur1: Offentlig gældskvot, Østrig, % af BNP

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.

4.5 Andre forhold, som medlemsstaten finder relevante

Den 11. maj 2020 fremsendte de østrigske myndigheder et brev vedrørende relevante forhold, jf. artikel 2, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1467/97. Analysen i de foregående afsnit dækker allerede i bred forstand de vigtige forhold, som myndighederne gør opmærksom på. Supplerende faktorer, som ikke er nævnt ovenfor, omfatter foranstaltninger med henblik på at genoplive økonomien, som myndighederne planlægger i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Med hensyn til de foranstaltninger, som der henvises til i den tekniske ajourføring af stabilitetsprogrammet, er det vejledende princip for det bebudede genopretningsprogram at bevare produktionspotentialet i den østrigske økonomi.

5. KONKLUSIONER

Ifølge den teknisk ajourføring af stabilitetsprogrammet forventes Østrigs offentlige underskud i 2020 at stige til 8 % af BNP, hvilket er over og ikke tæt på traktatens referenceværdi på 3 % af BNP. Den forventede overskridelse af referenceværdien betragtes som exceptionel og i øjeblikket som midlertidig.

Den offentlige bruttogæld udgjorde 70,4 % af BNP ved udgangen af 2019, hvilket er et godt stykke over traktatens referenceværdi på 60 % af BNP. Østrig overholdt gældsreduktionsmålet i 2019.

I overensstemmelse med traktaten og stabilitets- og vækstpagten indeholder denne rapport også en analyse af relevante forhold. Som præciseret i artikel 2, stk. 4, i forordning (EF) nr. 1467/97, for så vidt angår opfyldelsen af gældskriteriet i 2020, kan der, eftersom den offentlige gældskvot overstiger referenceværdien på 60 %, og den dobbelte betingelse ikke er opfyldt — dvs. at underskuddet fortsat er tæt på referenceværdien, og at overskridelsen af referenceværdien er midlertidig — ved vurderingen af, om Østrig overholder

underskudskriteriet ikke tages hensyn til disse relevante forhold i faserne forud for, at det fastslås, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud.

Overordnet set fremgår det af analysen, at underskudskriteriet som defineret i traktaten og forordning (EF) nr. 1467/1997 ikke er opfyldt.